

Kratki vodič za pritužbe

Što Povjerenstvo radi

Australskom povjerenstvu za ljudska prava je nezavisna, nacionalna organizacija koja istražuje i rješava pritužbe zbog diskriminacije i kršenja ljudskih prava od strane Commonwealth-a u određenim okolnostima. Povjerenstvo radi nepristrano i ne zastupa ni jednu stranku u slučaju pritužbe. Ovaj vam vodič može pomoći ako želite podnijeti pritužbu.

Povjerenstvo primjenjuje pet različitih zakona. Ti su zakoni:

- *Zakon o rasnoj diskriminaciji od 1975. god.*
- *Zakon o seksualnoj diskriminaciji od 1984. god.*
- *Zakon o Australskom povjerenstvu za ljudska prava od 1986. god.*
- *Zakon o diskriminaciji zbog invalidnosti od 1992. god.*
- *Zakon o starosnoj diskriminaciji od 2004. god.*

Rasa

Sukladno *Zakonu o rasnoj diskriminaciji od 1975. god.* protuzakonito je prema ljudima postupati na gori način zbog njihove rase, boje, obiteljskog porijekla ili nacionalnog ili etničkog podrijetla u određenim područjima javnog života, kao što je zapošljavanje i pružanje roba i usluga. Zakon također zabranjuje rasnu mržnju. Ona se javlja kada netko na javnom mjestu učini, kaže ili objavi nešto što će vas vjerojatno povrijediti, poniziti ili zastrašiti zbog vaše rase, boje ili nacionalnog ili etničkog podrijetla.

Spol

Sukladno *Zakonu o seksualnoj diskriminaciji od 1984. god.* protuzakonito je prema ljudima postupati na gori način zbog njihovog spola, bračnog stanja ili trudnoće u određenim područjima javnog života, kao što je zapošljavanje i pružanje roba i usluga. Također je protuzakonito otpustiti osobu s posla zbog njenih obiteljskih obveza. Zakon također zabranjuje seksualno uznemiravanje u javnom životu. Seksualno uznemiravanje je nepoželjno ponašanje seksualne prirode koje bi razumna osoba smatrala agresivnim, uvredljivim ili zastrašujućim.

Invalidnost

Sukladno *Zakonu o diskriminaciji zbog invalidnosti od 1992. god.* protuzakonito je prema invalidnoj osobi postupati na gori način nego prema nekom bez takvog invaliditeta u većini područja javnog života, kao što je zapošljavanje, obrazovanje, pristup prostorijama i pružanje roba i usluga. 'Invalidnost' je vrlo širok pojam i uključuje sve vrste fizičkih i psihičkih invalidnosti, kao i prisutnost organizama koji nose bolest u tijelu.

Zakon također pokriva invalidnost koju imate sada, koju ste imali u prošlosti, koju ćete možda imati u budućnosti ili se vjeruje da imate. Također pokriva opremu, pomoćnike ili dresirane životinje koje možda imate zbog invalidnosti.

Životna dob

Sukladno *Zakonu o starosnoj diskriminaciji od 2004. god.* protuzakonito je prema ljudima postupati na gori način zbog njihove životne dobi u određenim područjima javnog života, kao što je zapošljavanje, pružanje roba, usluga ili sredstava, smještaj, obrazovanje i primjena saveznih zakona i programa.

Od Zakona su izuzeta neka područja javnog života, kao što su uplate u mirovinski fond, useljavanje, plaćanje poreza, nadnice za mlade osobe i državni zakoni. Isto tako nije protuzakonito pružati povlastice određenoj dobnoj grupi kada se namjerava zadovoljiti određenu potrebu koja se javlja u toj dobnoj grupi.

Ljudska prava i zapošljavanje

Zakon o Australskom povjerenstvu za ljudska prava od 1986. god. pokriva dva glavna područja pritužbi. Prvo područje se bavi navodnim kršenjem ljudskih prava od strane ili u ime Commonwealth-a Australije. Ljudska prava definirana su kao ona sadržana u određenim međunarodnim sporazumima i deklaracijama i prihvaćena ovim Zakonom, kao što je *Međunarodni ugovor o građanskim i političkim pravima* i *Konvencija o pravima djeteta*.

Drugo područje pritužbi je nepravedno postupanje prema osobi prilikom zapošljavanja i na radu zbog njene vjeroispovijesti, političkog mišljenja, društvenog podrijetla, životne dobi, kaznene evidencije, seksualne sklonosti ili sindikalne aktivnosti.

Izuzeće, iznimke i obrana

Svi gore spomenuti zakoni predviđaju različita izuzeća i iznimke jer nisu svi nepravedni postupci protuzakoniti. Osim toga, tužene stranke imaju pravo na određenu obranu.

Pripremanje pritužbe

Povjerenstvo ima besplatnu službu za pritužbe. Možete se obratiti Povjerenstvu za savjet i pomoć oko problema za koji smatrate da je izazvan diskriminacijom ili kršenjem vaših ljudskih prava.

Nije potrebno da imate pravnog zastupnika. Stranke same odlučuju da li žele odvjetnika. Međutim, morate znati da Povjerenstvo ne daje nikakvu financijsku pomoć za pravno zastupnje.

Mnoge pritužbe počinju telefonskim pozivom Povjerenstvu. Službenik za informacije o pritužbama pomoći će vam da utvrdite da li Povjerenstvo može rješavati vašu pritužbu. Ako može, dobit ćete upute što dalje trebate učiniti. Povjerenstvo ima TTY službu (telepisače za osobe s oštećenim sluhom i govorom) i prevodilačku službu za telefonske upite.

- Broj telefonske linije za informacije o pritužbama je 1300 656 419.
- Telefonski broj prevodilačke službe je 13 14 50.

Podnošenje pritužbe Povjerenstvu

Osim u nekim iznimnim situacijama, sve pritužbe Povjerenstvu moraju biti pismene. To može biti u bilo kojem obliku (uključujući email) i na bilo kojem jeziku.

Povjerenstvo ima gotove obrasce za pritužbe. Upotrebljavanje obrasca za pritužbu nije obvezno, ali je vrlo korisno, jer obrazac točno pokazuje koje nam sve informacije morate dati kad pripremate pritužbu. Pritužbu treba poslati na sljedeću adresu:

The Director – Complaint Handling
Australian Human Rights Commission
GPO Box 5218
Sydney NSW 2001

Kako će se vaša pritužba obrađivati

Postupak rješavanja pritužbi je fleksibilan, ali većina pritužbi obično se obrađuje na sljedeći način.

Sve pritužbe koje stignu u Povjerenstvo procjenjuje voditelj Odjela za rješavanje pritužbi.

Osoblje Povjerenstva će vas možda kontaktirati za dodatne informacije. Nakon toga (ako se procijeni da vašu pritužbu treba istražiti), Povjerenstvo će napisati pismo tuženiku (osobi ili organizaciji o kojoj dajete pritužbu) i priložiti im kopiju vaše pritužbe, te zatražiti njihove primjedbe o pritužbi postavljanjem određenih pitanja. Tuženiku se obično daje dvadesetjedan (21) dan do kada treba odgovoriti na upite Komisije. Vi ćete obično dobiti kopiju tog odgovora.

Nakon istrage i dobivanja relevantnih informacija Predsjednik će odlučiti hoće li:

- okončati (zatvoriti) pritužbu, ili
- nastojati riješiti pritužbu putem mirenja.

Mirenje je postupak kada Povjerenstvo i tužitelj i tuženik zajedno pokušavaju pronaći rješenje s kojim se sve stranke mogu složiti. Postupak mirenja pruža mogućnost objema stranama da prikažu svoju stranu priče bez da moraju ići na sud, te da riješe pritužbu na manje formalan način i pod uvjetima prihvatljivim za obje stranke.

Mirenje se može obaviti osobno, pismenim putem ili telefonski.

Osnova za okončanje pritužbe

Ako se pritužba ne riješi mirenjem, Predsjednik će pritužbu okončati.

Predsjednik također može okončati pritužbu iz više drugih razloga, uključujući da je uvjeren kako:

- djelo na koje se pritužba odnosi nije protuzakonito;
- pritužba je podnesena više od dvanaest (12) mjeseci nakon što se navodna diskriminacija dogodila;
- pritužba nema osnove;
- postoji bolji pravni lijek koji se treba ili bi se mogao koristiti, ili;
- radi se o slučaju od javnog značaja koji treba rješavati na Saveznom sudu Australije.

Nakon što je pritužba sukladno *Zakonu o rasnoj diskriminaciji od 1975. god.*, *Zakonu o seksualnoj diskriminaciji od 1984. god.*, *Zakonu o diskriminaciji zbog invalidnosti od 1992. god.* ili *Zakonu o starosnoj diskriminaciji od 2004. god.* okončana, Predsjednik će vam poslati 'Obavijest o okončanju pritužbe'. To će vam omogućiti da Saveznom sudu Australije podnesete zahtjev za saslušanje i donošenje presude. Povjerenstvo vam ne može pomoći u vođenju sudskog slučaja. Morate znati da ćete, ukoliko izgubite parnicu, možda morati snositi troškove druge stranke.

Ako je pritužba sukladno *Zakonu o Ausatralskom povjerenstvu za ljudska prava od 1986. god.* zbog navodnog kršenja ljudskih prava ili diskriminacije kod zapošljavanja ili na radu, Predsjednik može odbiti nastavljanje istrage na sličnim osnovama kao što su gore navedene. Međutim, sukladno ovom Zakonu slučaj se ne može proslijediti na sud. Ako Predsjednik odluči da je došlo do kršenja ljudskih prava ili diskriminacije, mora podnijeti izvješće Državnom pravobranitelju i može dati preporuke da se slučaj ispravi. Državni pravobranitelj mora to izvješće prikazati Parlamentu.

Kako se obratiti Povjerenstvu

- Informativna linija za pritužbe 02 9284 9600 ili 1300 656 419 (cijena lokalnog poziva).
- TTY broj je 1800 620 241.
- Prevodilačka informativna služba 13 14 50 (za jezično tumačenje)
- Elektronička pošta complaints.info@humanrights.gov.au
- Web stranica www.humanrights.gov.au

Molimo da svu korespondenciju adresirate na:

Director – Complaints Handling
Australian Human Rights Commission
Level 8, 133 Castlereagh Street
Sydney NSW 2000

ili

GPO Box 5218
Sydney NSW 2001